

Leerwerkgemeenschap en De Voedselbank slaan bruggen

Op maandag 13 mei werden leden van de leerwerkgemeenschap hartelijk uitgenodigd bij De Voedselbank Katwijk. Het was een waardevolle ontmoeting waarin de leerwerkgemeenschap een nader kennis maakte met het werk van de Voedselbank, met speciale aandacht voor het interactieve lesprogramma 'Krap bij Kas'. Tegelijkertijd werd er gekeken naar mogelijke samenwerkingskansen tussen de leerwerkgemeenschap en De Voedselbank om armoede in de gemeente Katwijk effectief aan te pakken.

De leerwerkgemeenschap is hartelijk ontvangen door Aafke van Rhijn (voorzitter van het bestuur), Robert-Jan van Rijn en Corné Houwaard, bestuursleden van de Voedselbank.

Vanuit hogeschool Leiden waren twee derdejaars sociaal werk studenten die stagelopen bij JES Rijnland aanwezig om te ervaren hoe met én van elkaar geleerd wordt. En een vierdejaarsstudent van dezelfde opleiding, die na zijn stage heeft besloten om deel te blijven nemen aan onze leerwerkgemeenschap omdat hij de waarde van deze samenwerking erkent en actief wil bijdragen aan de strijd tegen armoede.

Tijdens deze ontmoeting is er informatie gegeven over het werk van de Voedselbank, dat duidelijk verder gaat dan alleen het verstrekken van voedselpakketten aan mensen die in armoede leven. Tijdens deze bijeenkomst presenteerden vrijwilligers en bestuursleden Robert-Jan en Corné Houwaard het lesprogramma 'Krap bij Kas'. Dit programma is ontwikkeld om tijdens de Week van het Geld (van 11 tot en met 15 maart) armoede bespreekbaar te maken onder leerlingen van groep 7 en 8.

Voor de Voedselbank is het van groot belang om in contact te komen met mensen die financieel kwetsbaar zijn. Momenteel zijn er 60 vrijwilligers die bij de Voedselbank helpen en er is nu meer capaciteit dan momenteel geleverd wordt. Daarnaast is bekend dat er meer mensen gebruik zouden kunnen maken van de ondersteuning dan momenteel bereikt worden. De omvang van armoede in Katwijk is namelijk groter gezien de huidige cijfers. Statistieken tonen aan dat één op de tien huishoudens met een laag inkomen leeft.

Meer dan 150 gezinnen, wat neerkomt op 450 personen waarvan de helft kinderen zijn, maken momenteel gebruik van de Voedselbank.

Bovendien vinden mensen niet altijd hun weg tussen de vele regelgevingen.

Er zijn dus groepen die niet bereikt worden en onder de radar blijven, mede omdat er nog steeds schaamte heerst om over financiële problemen te praten en de meeste mensen eerst zelf

proberen om de problemen op te lossen. Daarom probeert de Voedselbank op outreachende wijze, bijvoorbeeld via sociale media, deze mensen te bereiken, voorlichting te geven, te informeren en tijdig signalen op te vangen om hulp te bieden.

Omdat het lastig is om ouders te bereiken, is het idee ontstaan om te onderzoeken of ze via de kinderen benaderd kunnen worden. Op deze manier kan een leerkracht signalen oppikken van armoede bij kinderen in de klas. Echter, het vormt een extra belasting voor leerkrachten om hier aandacht aan te besteden naast het reguliere lesprogramma. Daarom is het essentieel om het onderwerp en het materiaal op een ondersteunende manier te presenteren en 'ontzorgend' te brengen. Ook is het van belang dat het materiaal aantrekkelijk is voor kinderen op de basisschoolleeftijd.

Daarom is er een interactief lespakket ontwikkeld waarbij kinderen door de ogen van Gijs van 11 jaar kennismaken met armoede. In filmpjes gaat Gijs op zoek naar antwoorden en beantwoordt vragen over hoe armoede hem als kind beïnvloedt. Zo bezoekt hij het gemeentehuis voor een afspraak met wethouder Gerard Mostert om te bespreken hoe ernstig armoede in Katwijk is. De wethouder vindt het zorgelijk dat sommige mensen daardoor niet volledig kunnen deelnemen aan de samenleving. Het is belangrijk om dit te voorkomen en als dat niet lukt, moeten de beschikbare regelingen bekend zijn zodat mensen kunnen blijven participeren.

Gijs gaat ook boodschappen doen in de supermarkt, waar de manager hem tips geeft om te besparen op zijn aankopen. Dit blijkt een uitdaging te zijn, vooral nadat Gijs bij de huisarts was geweest die hem had gewezen op het belang van gezond eten, maar dat niet altijd betaalbaar is. Daarnaast bezoekt Gijs onder andere een gratis kapper, de Voedselbank en het Welzijnswartier. Door de filmpjes krijgen leerlingen vragen en opdrachten om te onderzoeken en te bespreken.

Het lesprogramma heet 'Krap bij Kas', juist om een breder publiek aan te spreken, want niet iedereen die financieel krap zit, ervaart dit meteen als armoede. Het programma richt zich niet alleen op de 2% van de bevolking die in armoede leeft, maar op een bredere doelgroep die wel eens krap bij kas zit.

Na deze les krijgen de kinderen een flyer mee, in de hoop dat ze thuis met hun ouders erover gaan praten, zodat deze gezinnen hopelijk bereikt kunnen worden. Dit is een pilot die is uitgevoerd door 24 scholen. Sommige scholen hebben aan de laatste vraag ook een actie gekoppeld om de Voedselbank te ondersteunen, bijvoorbeeld een inzamelingsactie. Het is belangrijk om de ervaringen van de scholen op te halen en input te krijgen van de leerkrachten over het materiaal, zodat er verder aan gewerkt kan worden om het onderwerp bespreekbaar te maken en te houden.

Samen met de leerwerkgemeenschap zijn verschillende intenties uitgesproken om de handen ineen te slaan. Zo is er de wens om ook iets te ontwikkelen voor jongeren van middelbare schoolleeftijd. Dit is iets waar Erik Hazenoot, de directeur van Vak college Rijnmond, graag over wil meedenken. Er zal ook worden onderzocht of hogeschool Leiden studenten kan betrekken bij (voor)onderzoeken en/of bij het ontwikkelproces.

Daarnaast kunnen de leden van de leerwerkgemeenschap, die gezamenlijk een groot bereik hebben binnen de gemeente Katwijk, mogelijk helpen om het werk van De Voedselbank onder de aandacht te brengen en de drempel om hulp te zoeken te verlagen. Milou Bogaard van JES Rijnland heeft aangegeven dat zij sinds kort gezinsconsulenten in dienst hebben die vanuit de scholen werken en gezinnen proberen te ondersteunen waar nodig. Mogelijk kunnen zij ook een rol spelen in het informeren van ouders wanneer hun kinderen het lesprogramma 'Krap bij Kas' hebben gevolgd. Dit sluit goed aan bij het integrale en preventieve aanpak van armoede door De Voedselbank, omdat deze complexe problematiek altijd samenhangt met andere leefgebieden.

De volgende ontmoeting staat gepland op **maandag 8 juli 2024**.

Meer weten over de leerwerkgemeenschap en hoe wij onderwijs en praktijk samenbrengen om een verschil te maken, mail met Fatima Touzani; touzani.f@hsleiden.nl, en blijf ons volgen: [LinkedIn Werkplaats Sociaal Domein Den Haag & Leiden](#)